

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 28 listopada 2023 r.

K-1.431.1.5.2023.6.PL

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2022 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Wierzchowo ul. Długa 29, 78-530 Wierzchowo
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Jan Szewczyk – Wójt Gminy Wierzchowo
Okres objęty kontrolą	2022 r.
Kontrolujący	– Małgorzata Konarska* – główny specjalista (kierownik zespołu kontrolnego), – Monika Skowron – starszy inspektor, – Jarosław Jankowski – starszy inspektor ¹ , z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. * Kontroler w okresie prowadzenia kontroli zajmował stanowisko starszego inspektora wojewódzkiego.
Nr upoważnienia	22/23 z dnia 5 kwietnia 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2464).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność i celowość.
Termin kontroli	17-28 kwietnia 2023 r.

¹ W momencie zakończenia prac nad projektem wystąpienia pokontrolnego Pan Jarosław Jankowski nie był już pracownikiem Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły.
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224). – Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.). – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.). – Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.). – Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2464). – Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1371 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1343). – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 582). – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.).
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Jan Szewczyk – Wójt Gminy Wierzchowo
<p>USTALENIA KONTROLI</p> <p><i>Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.</i></p> <p>1. Udzielenie dopłaty ze środków Funduszu</p> <p>W 2022 r. dopłata ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz) wynosiła nie więcej niż 3,00 zł za wozokilometr (wkm) przewozu o charakterze użyteczności publicznej (art. 30a ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dalej: ustawa o FRPA).</p> <p>Jednostka wzięła udział w naborze wniosków o objęcie w 2022 r. dopłatą ze środków Funduszu w I turze, która miała miejsce od dnia 1 do 15 grudnia 2021 r. Bezpośrednio po zakończeniu naboru,</p>	

w okresie od dnia 16 do 22 grudnia 2021 r., planowane było rozpatrzenie wniosków oraz ogłoszenie wyników.

1.1. Wniosek o objęcie dopłatą

Dopłacie z Funduszu, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o FRPA, podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po jej wejściu w życie.

W dniu 15 grudnia 2021 r. (data wpływu do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dalej: ZUW) Gmina Wierzchowo złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o objęcie dopłatą ze środków Funduszu w 2022 r. Wniosek został przedłożony terminowo, tj. do dnia 15 grudnia 2021 r. Dane dotyczące linii, na które złożono wniosek o objęcie dopłatą, przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Liczba dni pracy w roku	Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Planowana kwota deficytu linii	Wnioskowana kwota dopłaty
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	187	30 967,20	118 234,19 zł	92 901,60 zł
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	252	25 428,80	97 088,33 zł	76 286,40 zł
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	252	31 520,20	120 345,57 zł	94 560,60 zł
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski	187	10 546,80	40 268,17 zł	31 640,40 zł
Razem	X	98 463,00	375 936,26 zł	295 389,00 zł

(dowód: akta kontroli od str. 54 do str. 85)

Wnioskiem objęto 4 linie komunikacyjne o łącznej długości 131,40 km oraz rocznej pracy eksploatacyjnej wynoszącej 98 463,00 wkm. Linie miały funkcjonować przez cały rok od stycznia do grudnia 2022 r. We wniosku wykazano również planowany deficyt linii komunikacyjnych w kwocie ogółem 375 936,26 zł. Planowana kwota dopłaty dla tych linii wyniosła 295 389,00 zł.

W wyniku analizy kalkulacji przedłożonych do wniosku stwierdzono, że dane zawarte w dokumencie w zakresie liczby linii komunikacyjnych, łącznej długości linii, planowanej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej oraz kwoty deficytu potwierdzają dane zawarte we wniosku.

Ponadto ustalono, że dane wykazane we wniosku o objęcie dopłatą w zakresie kwoty planowanego deficytu i dopłaty:

- zapewniają finansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi nie mniejsze niż 10%,
- nie przekraczają maksymalnej kwoty dopłaty do 1 wozokilometra, tj. 3,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 54 do str. 78)

Z wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Wierzchowo wynika, że „*Nowe linie komunikacyjne zostały utworzone poprzez wydłużenie dotychczasowych linii o nowe przystanki, które wcześniej nie występowały w rozkładach jazdy*”.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46)

Na podstawie dokumentów załączonych do wniosku, tj. rozkładów jazdy linii komunikacyjnych oraz schematu ich przebiegu stwierdzono, że wszystkie linie komunikacyjne przebiegały po terenie Gminy Wierzchowo.

(dowód: akta kontroli od str. 54 do str. 78)

1.2. Umowa o dopłatę ze środków Funduszu

W dniu 31 grudnia 2021 r. Wojewoda Zachodniopomorski zawarł z Gminą Wierzchowo umowę nr 38/IR/FRPA/2022 na dofinansowanie w 2022 r. ze środków Funduszu zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: umowa o dopłatę). Zgodnie z treścią umowy maksymalna kwota dopłaty mogła wynieść 295 389,00 zł, z przeznaczeniem na funkcjonowanie 4 linii komunikacyjnych o łącznej długości 131,40 km oraz łącznej rocznej pracy eksploatacyjnej wynoszącej 98 463,00 wkm. Powyższe było zgodne z wnioskiem o objęcie dopłatą przedłożonym przez Gminę do ZUW.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99)

1.3. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Zgodnie z zapisami umowy o dopłatę, Gmina m.in. zawiera umowę z Operatorem o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, po uzyskaniu zgody organu stanowiącego. W związku z powyższym stwierdzono, że Rada Gminy Wierzchowo Uchwałą nr XXVII/156/2020 z dnia 16 grudnia 2020 r., wyraziła zgodę na zawarcie umowy o świadczenie ww. usług zbiorowego na 4 liniach komunikacyjnych:

- linia nr 1: Wierzchowo DK – Wieloboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sońnica, Otrzep, Świerczyna,
- linia nr 2: Wierzchowo DK – Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Grabowo,
- linia nr 3: Wierzchowo – Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle,
- linia nr 4: Wierzchowo DK – Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski.

(dowód: akta kontroli str. 60 oraz od str. 86 do str. 99)

Wyboru Operatora dokonano na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (dalej: ustawa o PTZ), tj. poprzez bezpośrednie zawarcie umowy o świadczenie usług.

W dniu 2 grudnia 2019 r. (tj. po wejściu w życie ustawy o FRPA) pomiędzy Gminą Wierzchowo a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Złocięncu Sp. z o.o., przy współdziałaniu Powiatu Drawskiego, zawarto umowę nr GK.7240.4.2019 (dalej: umowa zawarta z Operatorem), której przedmiotem było świadczenie usług w zakresie publicznego transportu

zbiorowego, tj. usług przewozowych na obszarze Gminy w okresie od 2 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2029 r.

(dowód: akta kontroli od str. 100 do str. 119)

Jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez Jednostkę „Umowa o realizację usług publicznego transportu zbiorowego pomiędzy Gminą Wierzchowo a Operatorem została zawarta przy współudziale Powiatu Drawskiego. Powyższe wynikało ze skierowania do realizacji zadania I autobusu, którego zakup współfinansowany był przez UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, a organizatorem publicznego transportu zbiorowego w ramach tego projektu był Powiat Drawski. Współudział Powiatu Drawskiego w umowie nie obejmuje przewozu osób pomiędzy innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Wyjaśnienie zostało przyjęte.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46)

W dniu 28 grudnia 2020 r. zawarto Aneks nr 1 do ww. umowy dotyczący m.in. uregulowań w zakresie rozliczeń finansowych, kar umownych, procedury rozliczania rekompensaty, przedkładania sprawozdań. Ponadto w dniu 28 grudnia 2021 r. zostało zawarte porozumienie stron zmieniające warunki umowy dot. Planu Przedmiotowo-Finansowego na rok 2022, rozkładu jazdy oraz tabeli opłat.

(dowód: akta kontroli od str. 120 do str. 139)

Stwierdzono, że zawarta umowa, Aneks nr 1 oraz ww. porozumienie dotyczą realizacji usług przewozowych na 4 liniach objętych umową zawartą z Wojewodą Zachodniopomorskim. Okres obowiązywania umowy zawartej z Operatorem obejmuje okres realizacji zadania przez Gminę.

Kontrolujący dokonali analizy umowy, Aneksu nr 1 oraz porozumienia zawartego przez Gminę z Operatorem pod względem ich zgodności z wymogami określonymi w art. 25 ustawy o PTZ. W powyższym zakresie stwierdzono, że przepisy ww. artykułu nie znajdują w pełni odzwierciedlenia w treści przedmiotowych dokumentów. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli od 140 do str. 143)

2. Przekazywanie dopłaty i realizacja zadania

Dobór próby

Dopłatą objęto cztery linie komunikacyjne, z których trzy wyznaczono do szczegółowej kontroli. W trakcie wyboru próby kierowano się danymi z wniosków o dopłatę wskazującymi długość linii komunikacyjnych oraz ich dostępność w okresie wakacyjnym i w dni międzyświąteczne. Jako reprezentacyjne wytypowano linie nr: 1, 2 i 4. Linie te oznaczono **pogrubieniem** w kolejnych tabelach, jako te, które zostały objęte szczegółową weryfikacją w ramach próby w realizacji zadania.

Linia komunikacyjna	Długość linii (km)	Częstotliwość kursów na linii – w dni robocze bez okresu wakacyjnego i dni międzyświątecznych	Częstotliwość kursów na linii – okres wakacyjny i dni międzyświąteczne
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	20,7	8	0
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Łaski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	18,4	6	4
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	35,9	4	2
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Łaski	56,4	1	0

(dowód: akta kontroli od str. 185 do str. 214)

2.1. Wnioski o dopłatę

Zgodnie z treścią umowy o dopłatę Gmina Wierzchowo złożyła następujące wnioski o dopłatę w ramach ustawy o FRPA:

- za I kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 31 marca 2022 r. (uzupełnienia wniosku dokonano w dniu 7 kwietnia 2022 r.),
- za II kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 30 czerwca 2022 r. (korekty wniosku dokonano w dniu 5 lipca 2022 r.),
- za III kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 29 września 2022 r.,
- za IV kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 30 listopada 2022 r.

Stwierdzono, że ww. wnioski zostały złożone w terminach ustalonych w umowie o dopłatę oraz w e-mailach przesłanych przez pracownika Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW z prośbą o uzupełnienie i korektę/wyjaśnienie.

Ponadto ustalono, że Jednostka wnioskami o dopłatę objęła cztery linie komunikacyjne wskazane w ww. umowie.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99 oraz od str. 185 do str. 213)

Stosownie do zapisów umowy o dopłatę, wszystkie wnioski o dopłatę zawierały kalkulacje potwierdzające: liczbę zrealizowanych wozokilometrów na każdej linii komunikacyjnej, wielkość wnioskowanej kwoty dopłaty, planowany wkład własny Organizatora, szacunkowe koszty dla każdej linii komunikacyjnej, szacunkowe przychody na poszczególnych liniach komunikacyjnych, deficyt na wszystkich liniach komunikacyjnych. Wnioski o dopłatę składane były na podstawie danych szacunkowych, a rozliczano je w oparciu o sprawozdania kwartalne i roczne.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 185 do str. 213, od str. 265 do str. 270, od str. 282 do str. 292, od str. 304 do str. 310, od str. 322 do str. 327 oraz od str. 339 do str. 343)

Podsumowanie dokonanej przez kontrolujących analizy danych zawartych we wnioskach o dopłatę zawarto w poniższej tabeli.

Okres rozliczeniowy	Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm	Łączna kwota deficytu linii komunikacyjnej	Wnioskowana kwota dopłaty	Przekazana kwota dopłaty
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna				
I kwartał	8 776,80	33 510,23 zł	26 330,40 zł	26 330,40 zł
II kwartał	9 108,00	34 774,76 zł	23 059,06 zł*	23 059,06 zł
III kwartał	3 643,20	13 909,91 zł	8 188,59 zł*	8 188,59 zł
IV kwartał	9 439,20	36 039,30 zł	28 317,60 zł	28 317,60 zł
Razem	30 967,20	118 234,20 zł	85 895,65 zł	85 895,65 zł
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo				
I kwartał	6 587,20	25 150,23 zł	19 761,60 zł	19 761,60 zł
II kwartał	6 587,20	25 150,23 zł	8 369,09 zł*	8 369,09 zł
III kwartał	5 593,60	21 356,62 zł	4 452,35 zł*	4 452,35 zł
IV kwartał	6 660,80	25 431,24 zł	19 982,40 zł	19 982,40 zł
Razem	25 428,80	97 088,32 zł	52 565,44 zł	52 565,44 zł
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle				
I kwartał	8 328,80	31 799,74 zł	24 986,40 zł	24 986,40 zł
II kwartał	8 400,60	32 073,88 zł	6 122,17 zł*	6 122,17 zł
III kwartał	6 246,60	23 849,81 zł	3 668,00 zł*	3 668,00 zł
IV kwartał	8 544,20	32 622,15 zł	25 632,60 zł	25 632,60 zł
Razem	31 520,20	120 345,58 zł	60 409,17 zł	60 409,17 zł
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski				
I kwartał	2 989,20	11 412,90 zł	8 967,60 zł	8 967,60 zł
II kwartał	3 102,00	11 843,58 zł	9 306,00 zł	9 306,00 zł
III kwartał	1 240,80	4 737,43 zł	3 722,40 zł	3 722,40 zł
IV kwartał	3 214,80	12 274,25 zł	9 644,40 zł	9 644,40 zł
Razem	10 546,80	40 268,16 zł	31 640,40 zł	31 640,40 zł
Ogółem	98 463,00	375 936,26 zł	230 510,66 zł	230 510,66 zł

* Wnioskowana kwota dopłaty dla linii komunikacyjnych pomniejszona o kwoty niewykorzystanych środków z poprzednich okresów rozliczeniowych. W analizie uwzględniono dane z załączników do wniosków o dopłatę oraz ze sprawozdań kwartalnych wraz z załącznikami.

(dowód: akta kontroli od str. 185 do str. 213, od str. 264 do str. 343)

Ustalono, że wnioskowana kwota dopłaty wykazywana we wnioskach o dopłatę przedłożonych przez Jednostkę była pomniejszona o wysokość środków niewykorzystanych w poprzednim okresie rozliczeniowym. W związku z tym, Wojewoda Zachodniopomorski przekazał Gminie Wierzchowo środki z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych w wysokości wnioskowanej, tj. **230 510,66 zł**. Kwota ta nie przekroczyła maksymalnej kwoty dopłaty wynikającej z umowy o dopłatę.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 185 do str. 213, od str. 224 do str. 228, od str. 265 do str. 270, od str. 282 do str. 292, od str. 304 do str. 310 oraz od str. 322 do str. 327)

W wyniku analizy przedstawionych dokumentów stwierdzono, że wnioskowana kwota dopłaty nie przekroczyła maksymalnej kwoty wynikającej z wykazanej przez Jednostkę pracy

eksploatacyjnej. Ponadto kwota dopłaty, o którą wnioskował Organizator, nie przekroczyła maksymalnej kwoty wynikającej z kwoty deficytu.

(dowód: akta kontroli str. od str. 185 do str. 215, od str. 265 do str. 270, od str. 282 do str. 292, od str. 304 do str. 310 oraz od str. 322 do str. 327)

Kontrolujący ustalili, że łączna kwota deficytu linii komunikacyjnych wykazana we wnioskach o dopłatę wyniosła 375 936,26 zł. Deficyt ten został określony przez Gminę na podstawie wielkości planowanych.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 53 oraz od str. 185 do str. 213)

Z przeprowadzonej analizy wynika, że we wnioskach o dopłatę łączna praca eksploatacyjna w roku 2022 na wszystkich liniach komunikacyjnych objętych dopłatą wynosiła 98 463,00 wkm i była równa łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej dla wszystkich linii komunikacyjnych zawartej w umowie o dopłatę. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm z umowy o dopłatę	Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm z wniosków o dopłatę	Różnica
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2-3)</i>
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	30 967,20	30 967,20	0,00
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Łaski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	25 428,80	25 428,80	0,00
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	31 520,20	31 520,20	0,00
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Łaski	10 546,80	10 546,80	0,00
Razem	98 463,00	98 463,00	0,00

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99 oraz od str. 185 do str. 213)

2.2. Praca eksploatacyjna

W celu ustalenia wielkości rzeczywistej pracy eksploatacyjnej w 2022 r. kontrolujący przeanalizowali rozkłady jazdy na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą, stanowiące załączniki do zezwoleń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego. Ustalenia kontrolujących dla linii komunikacyjnych objętych próbą przedstawia poniższa tabela.

Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	
I kwartał	8 776,80
II kwartał	9 108,00
III kwartał	3 643,20

IV kwartał	9 439,20
Razem	30 967,20
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Łaski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	
I kwartał	6 587,20
II kwartał	6 587,20
III kwartał	5 593,60
IV kwartał	6 660,80
Razem	25 428,80
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Łaski	
I kwartał	2 989,20
II kwartał	3 102,00
III kwartał	1 240,80
IV kwartał	3 214,80
Razem	10 546,80
Ogółem	66 942,80

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46, od str. 144 do str. 184)

Stwierdzono, że wielkość pracy eksploatacyjnej wyznaczona przez kontrolujących na podstawie rozkładów jazdy znalazła odzwierciedlenie w przedłożonym zestawieniu Operatora z pracy eksploatacyjnej wykonanej w 2022 r. Potwierdzono, iż dane w ww. dokumentach dotyczą linii komunikacyjnych określonych w umowie o dopłatę. Ponadto ustalono, że łączna rzeczywista praca eksploatacyjna wykonana na wszystkich liniach komunikacyjnych objętych dopłatą wynosiła 98 463,00 wkm. Tym samym nie została przekroczona maksymalna wielkość pracy eksploatacyjnej wskazana w treści ww. umowy.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 144 do str. 184, str. 215 oraz str. 383)

2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Kontrolujący stwierdzili, że wykazany przez Gminę deficyt był obliczany jako różnica pomiędzy poniesionymi kosztami i uzyskanymi przychodami na danej linii komunikacyjnej. Ponadto został on ustalony zgodnie ze wzorem sporządzonym przez WliRR ZUW w Szczecinie (Załącznik 3 a), tj. obejmował koszty i przychody w kwotach netto.

W powyższym zakresie Wójt Gminy Wierzchowo wyjaśnił, że „(...) Przy obliczaniu rzeczywistej kwoty deficytu pod uwagę brane są przychody z tytułu sprzedaży biletów, przychody z tytułu dopłat do biletów ulgowych z urzędu Marszałkowskiego oraz pozostałe przychody operacyjne (w tym wszelkiego rodzaju przysporzenia, dochody z tytułu sprzedaży majątku – jeśli był wykorzystywany do realizacji usług PTZ)”. oraz „(...) Przy obliczeniu (...) rzeczywistej kwoty deficytu brane są pod uwagę te same rodzaje kosztów określonych w załączniku numer 3 do umowy PTZ”. Odnosząc się do udzielonej odpowiedzi w części dot. kosztów należy stwierdzić, że w dokumencie wskazanym przez Jednostkę wymieniono: koszty bezpośrednie związane z działalnością przewozową (tj. m.in. koszty paliwa, wynagrodzenia kierowców, części zamienne, usługi naprawy taboru, amortyzacja), koszty wydziałowe (pośrednie), koszty stacji obsługi, koszty stacji paliw, koszty finansowe oraz koszty zarządu.

(dowód: akta kontroli od str. 47 do str. 53, str. 99 do str. 139, od str. 265 do str. 344)

Kwoty kosztów i przychodów na podstawie których dokonano wyliczenia deficytu linii komunikacyjnych znajdują potwierdzenie w dokumentacji przedłożonej przez przewoźnika, tj. ewidencji księgowej uzyskanych przychodów z biletów i dopłat do biletów ulgowych z Urzędu Marszałkowskiego oraz kalkulacji deficytu.

(dowód: akta kontroli od str. 271 do str. 344)

Podstawą rozliczeń dokonywanych pomiędzy Organizatorem a Operatorem były noty obciążeniowe dot. środków z Funduszu oraz środków własnych. Na podstawie ww. dokumentów oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że kwota deficytu wyniosła ogółem **321 722,45 zł** (95 923,04 zł [środki własne] + 225 799,41 zł [środki dopłaty]). W powyższym zakresie stwierdzono natomiast, że Gmina nie dysponuje korektą noty księgowej dot. niewykorzystanych środków z dopłaty. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.** Ustalono, że w ramach rozliczenia zadania nie uwzględniono rozsądnego zysku.

Poniżej tabela w zakresie kwoty rzeczywistego deficytu na liniach objętych dopłatą z Funduszu.

Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy	Rzeczywisty deficyt linii komunikacyjnej
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	
I kwartał	24 517,18 zł
II kwartał	27 314,43 zł
III kwartał	23 763,57 zł
IV kwartał	41 532,98 zł
Razem	117 128,16 zł
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	
I kwartał	9 298,98 zł
II kwartał	8 259,05 zł
III kwartał	36 374,98 zł
IV kwartał	18 052,34 zł
Razem	71 985,35 zł
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	
I kwartał	6 563,08 zł
II kwartał	11 255,55 zł
III kwartał	40 874,27 zł
IV kwartał	27 396,27 zł
Razem	86 089,17 zł
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski	
I kwartał	11 781,49 zł
II kwartał	11 535,15 zł
III kwartał	8 529,03 zł
IV kwartał	14 674,10 zł

Razem	46 519,77 zł
Ogółem	321 722,45 zł

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że wykazany przez Jednostkę deficyt w kwocie ogółem 321 722,45 zł dotyczy linii określonych w umowie o dopłatę oraz przewozów realizowanych w Gminie w 2022 r.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 229 do str. 255, od str. 260 do str. 264)

2.4. Nadzór organizatora nad realizacją zadania

Na podstawie otrzymanych dokumentów ustalono, że pracownik Urzędu Gminy Wierzchowo w dniu 18 października 2022 r. przeprowadził doraźną kontrolę, w trakcie której zweryfikowano wykonywanie przewozów zgodnie z rozkładem jazdy na wybranych dwóch liniach komunikacyjnych (nr 1 i nr 3). W protokole z tej kontroli stwierdzono, że kursy odbyły się punktualnie. W powyższym zakresie Wójt Gminy Wierzchowo wyjaśnił, że „(...) *W ramach kontroli i monitoringu wewnętrznego, przeprowadzono kontrolę świadczonych usług na przystanku autobusowym w m. Wierzchowo, sprawdzając punktualność przyjazdu i odjazdu autobusów zgodnie z rozkładem jazdy (sprawdzono 2 linie autobusowe). (...) Ocena była pozytywna. (...)*”. Ponadto Organizator zwrócił się do Dyrektora Przedszkola w Wierzchowie z prośbą o dokonanie okresowej oceny jakości usług świadczonych przez przewoźnika, gdyż podopieczni tej instytucji opiekuńczo-wychowawczej byli beneficjentami przewozów autobusowych na liniach objętych dopłatą. W powyższym zakresie Wójt Gminy poinformował, że „(...) *Ocena była pozytywna. (...)*”.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46 oraz od str. 216 do str. 223)

Jednocześnie Gmina przedłożyła informację „(...) *Na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Wierzchowo rozwieszono informację na temat możliwości składania przez pasażerów w siedzibie urzędu (osobiście, mailowo lub telefonicznie) skarg oraz reklamacji na jakość świadczonych usług publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Wierzchowo*”.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46)

Z otrzymanej od Jednostki notatki służbowej z dnia 4 stycznia 2023 r. wynika, że „*W roku 2022 do Urzędu Gminy Wierzchowo nie wpłynęły skargi i reklamacje dotyczące świadczonych usług Publicznego Transportu Zbiorowego przez PKS Złocieniec Sp. z o.o.*”.

(dowód: akta kontroli str. 221)

W zakresie sposobu weryfikacji prawidłowości wykazanego deficytu i zrealizowanej pracy eksploatacyjnej przez Operatora, Wójt Gminy Wierzchowo udzielił następującej informacji „*Gmina prowadzi nadzór nad Operatorem, poprzez weryfikację dostarczanych przez niego kwartalnych zestawień wozokilometrów oraz deficytu. W ramach nadzoru sprawdzano poprawność obliczeń wozokilometrów (ilość dni jazdy w danym kwartale, zgodnie z założeniami kursowania autobusów) oraz kwoty deficytu (sprawdzano czy wielkości założone do obliczeń są zgodne z założeniami planu przedmiotowo-finansowego). (...)*”.

Ponadto Jednostka wyjaśniła w jaki sposób w 2022 r. sprawdzano, czy na liniach objętych dopłatą nie wystąpił dodatni wynik finansowy „*Gmina dokonywała weryfikacji wyniku finansowego*”.

na poszczególnych liniach komunikacyjnych na podstawie dokumentów przekazywanych przez Operatora w cyklach kwartalnych. Dokonywano porównania danych ujętych w załącznikach 3a oraz załącznikach do sprawozdań kwartalnych w zakresie przychodów z tytułu sprzedaży biletów, dopłat z Urzędu Marszałkowskiego, przychodów poślednich oraz kosztów”.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 53)

3. Dokumentacja finansowo-księgową zadania

Zgodnie z zapisami umowy o dopłatę Gmina Wierzchowo zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Jednostka wyodrębniła wpływ środków z dopłaty na koncie 901 w kwocie 230 510,66 zł. Wydatki w wysokości 230 510,66 zł zostały natomiast zaewidencjonowane na koncie 130. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że Gmina Wierzchowo prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, str. 224, str. 229)

Dokumentacja finansowo-księgową, na podstawie której Gmina przekazywała środki do Operatora (noty księgowe) spełnia wymogi wskazane w art. 21 ustawy o rachunkowości, tj. dokumenty zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty. Na poszczególnych dokumentach zawarto także opis informujący czego dotyczy wydatkowana kwota. Jednostka prawidłowo ujęła ww. dowody w ewidencji księgowej.

Ustalono, że wydatki z dopłaty poniesiono zgodnie z terminami określonymi na notach obciążeniowych oraz w terminie wynikającym z umowy o dopłatę tj. do 15 stycznia 2023 r.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 229 do str. 259)

4. Sprawozdawczość

W dniu 21 lutego 2023 r. do ZUW wpłynęło roczne sprawozdanie rozliczające dopłatę w ramach ustawy o FRPA o charakterze użyteczności publicznej za 2022 rok. Przedmiotowe sprawozdanie złożono zgodnie z terminem określonym w umowie o dopłatę, tj. do dnia 21 lutego 2023 r.

Ponadto ustalono, że sprawozdania kwartalne przedłożono terminowo, tj. za:

- I kwartał w dniu 8 kwietnia 2022 r. (termin do 10 kwietnia 2022 r.),
- II kwartał w dniu 7 lipca 2022 r. (termin do 10 lipca 2022 r.), korekta sprawozdania w dniu 12 lipca 2022 r.,
- III kwartał w dniu 10 października 2022 r. (termin do 10 października 2022 r.),
- IV kwartał w dniu 10 stycznia 2023 r. (termin do 10 stycznia 2023 r.).

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 265 do str. 270, od str. 282 do str. 292, od str. 304 do str. 310, od str. 322 do str. 327 oraz od str. 339 do str. 343)

W wyniku analizy załączników do kwartalnych sprawozdań rozliczających dopłatę oraz załącznika do sprawozdania rocznego stwierdzono, że Gmina Wierzchowo wykazała w nich kwotę

deficytu w kwocie ogółem 322 802,60 zł. W związku z powyższym zwrócono się z prośbą o wyjaśnienie różnicy pomiędzy kwotą deficytu wynikającą z not wystawionych przez przewoźnika (po zwrocie środków z dopłaty, w kwocie 321 722,45 zł) a deficytem, wynikającym z ww. dokumentów, tj. w wysokości 1 080,15 zł ($321\ 722,45\ \text{zł} - 322\ 802,60\ \text{zł} = -1\ 080,15\ \text{zł}$).

W powyższym zakresie Jednostka poinformowała, że „Różnica pomiędzy łączną kwotą deficytu wykazaną w sprawozdaniu rocznym, a łączną kwotą przekazaną Operatorowi wynika z zasad określonych w umowie. Środki dotyczące wkładu własnego przekazywane są zgodnie z przedstawianym sprawozdaniem z wyjątkiem IV kwartału w którym środki przekazywane są na podstawie wartości planowanych. Różnica dotycząca sprawozdania rocznego a środków przekazanych Operatorowi wynika z przekazania środków za IV kwartał w wielkości planowanej a nie rzeczywistej. Brakująca kwota dotycząca wkładu własnego finansowanego przez Organizatora zostanie przekazana po przedstawieniu rozliczenia rocznego rekompensaty. Powyższe nie wpływa na zachowanie co najmniej 10% wkładu własnego Organizatora”. Ponadto poinformowano, że „Różnica (...) pomiędzy łączną kwotą deficytu wykazaną w sprawozdaniu, a łączną kwotą przekazaną Operatorowi, wynika z niedokonania przez Organizatora zwrotu środków na rzecz Operatora. W związku z rozliczeniem deficytu planowanego (obliczonego na podstawie planu rzeczowo-finansowego), na które wystawiane były noty obciążeniowe, a deficytu wynikającego ze sprawozdania rocznego: powstała nadpłata na dopłatach finansowanych z FRPA, oraz niedopłata wkładu własnego finansowana przez Organizatora. Nadpłata dopłaty z ZUW została zwrócona, natomiast niedopłata wkładu własnego nie została jeszcze przekazana Organizatorowi. Nastąpi to po rozliczeniu rekompensaty zgodnie z założeniami §1 punkt 11 aneksu nr 1 do umowy nr GK.7240.4.2019 z dnia 02.12.2019 r.”. Wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46, od str. 265 do str. 343)

Ponadto stwierdzono, że dane wykazane w ww. sprawozdaniach w zakresie otrzymanej kwoty dopłaty oraz wielkości wykonanej pracy eksploatacyjnej znajdują potwierdzenie w ewidencji księgowej i dokumentacji merytorycznej (zestawieniu pracy przewozowej – dokument przekazany przez przewoźnika, potwierdzający realizację wykonanej pracy eksploatacyjnej w 2022 r. i rozkładach jazdy).

(dowód: akta kontroli od str. 144 do str. 183, str. 215, od str. 224 do str. 228, od str. 265 do str. 343)

W sprawozdaniu budżetowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2022 r., Gmina Wierzchowo wykazała dopłatę w rozdziale 60004 §2170 w łącznej wysokości 230 510,66 zł, co jest zgodne z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej Organizatora.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2022 r. zaewidencjonowano w rozdziale 60004 §4300 wydatki w kwocie 326 433,70 zł, których wysokość jest zgodna z przedłożoną dokumentacją finansowo-księgową zadania.

(dowód: akta kontroli str. 224, str. 229, od str. 345 do str. 382)

5. Rozliczenie zadania

W umowie o dopłatę określono, że maksymalna łączna wielkość pracy eksploatacyjnej dla wszystkich linii objętych umową wynosi 98 463 wozokilometrów. Szczegółowe dane w zakresie faktycznej (rzeczywistej) wielkości pracy eksploatacyjnej wykazano w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	30 967,20
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	25 428,80
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	31 520,20
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski	10 546,80
Razem	98 463,00

Stwierdzono, że rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej ustalona przez kontrolujących jest zgodna z danymi wynikającymi ze sprawozdań kwartalnych, sprawozdania rocznego rozliczającego dopłatę i załączników do tych sprawozdań sporządzonych przez przewoźnika oraz że maksymalna łączna praca eksploatacyjna wynikająca z zawartej umowy o dopłatę nie została przekroczona.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 144 do str. 184, str. 215, od str. 265 do str. 343 oraz str. 383)

Kontrolujący zweryfikowali, czy Gmina zrealizowała zapis umowy o dopłatę, w którym określono, że warunkiem uzyskania dopłaty jest sfinansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi, w wysokości nie mniejszej niż 10%. Poniżej tabela w tym zakresie.

Linia komunikacyjna	Deficyt linii komunikacyjnej	Wydatkowane środki własne	
		kwota	udział % do deficytu
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (3/2)</i>
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna			
I kwartał	24 517,18 zł	2 451,72 zł	10,00%
II kwartał	27 314,43 zł	2 731,44 zł	10,00%
III kwartał	23 763,57 zł	12 833,97 zł	54,01%
IV kwartał	41 532,98 zł	13 215,38 zł	31,82%
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo			
I kwartał	9 298,98 zł	929,89 zł	10,00%
II kwartał	8 259,05 zł	825,90 zł	10,00%
III kwartał	36 374,98 zł	19 594,18 zł	53,87%
IV kwartał	18 052,34 zł	1 805,23 zł	10,00%
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle			

I kwartał	6 563,08 zł	656,31 zł	10,00%
II kwartał	11 255,55 zł	1 125,55 zł	10,00%
III kwartał	40 874,27 zł	22 134,47 zł	54,15%
IV kwartał	27 396,27 zł	2 739,63 zł	10,00%
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski			
I kwartał	11 781,49 zł	2 813,89 zł	23,88%
II kwartał	11 535,15 zł	2 229,15 zł	19,32%
III kwartał	8 529,03 zł	4 806,63 zł	56,36%
IV kwartał	14 674,10 zł	5 029,70 zł	34,28%
Razem	321 722,45 zł	95 923,04 zł	29,82%

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99, od str. 229 do str. 255, str. 384)

Stwierdzono, że środki własne wydatkowano w wysokości 10% lub wyższej części ceny usługi, natomiast kwota dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych nie przekroczyła maksymalnej dopuszczalnej kwoty wynoszącej do 90% ceny usługi.

Kontrolujący dokonali szczegółowej weryfikacji prawidłowości i wysokości wykorzystanych środków z dopłaty na liniach komunikacyjnych. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Kwota dopłaty					
	Otrzymana	Należna	Różnica	Wykorzystana	Niewykorzystana	Zwrócona
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2-3)</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	85 895,65 zł	85 895,65 zł	0,00 zł	85 895,65 zł	0,00 zł	0,00 zł
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	52 565,44 zł	48 830,15 zł	3 735,29 zł	48 830,15 zł	3 735,29 zł	3 735,29 zł
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	60 409,17 zł	59 433,21 zł	975,96 zł	59 433,21 zł	975,96 zł	975,96 zł
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski	31 640,40 zł	31 640,40	0,00 zł	31 640,40 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem	230 510,66 zł	225 799,41 zł	4 711,25 zł	225 799,41 zł	4 711,25 zł	4 711,25 zł

Gmina na realizację zadania w 2022 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości 230 510,66 zł. Na podstawie analizy dokumentów finansowo-księgowych stwierdzono, że środki z dopłaty zostały wydatkowane w kwocie 225 799,41 zł. W dniu 10 stycznia 2023 r. Jednostka dokonała zwrotu środków z dopłaty w wysokości 4 711,25 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 224 do str. 242, od str. 260 do str. 264, oraz str. 384)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej ustalono, że deficyt w kwocie 321 722,45 zł został sfinansowany środkami z dopłaty w kwocie 225 799,41 zł oraz wkładem własnym w wysokości 95 923,04 zł. Poniżej tabela w tym zakresie.

Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy	Kwota dopłaty	Kwota środków własnych	Ogółem
1	2	3	4 (2+3)
Linia nr 1: Wierzchowo DK - Wielboki przez: Wierzchowo osiedle, Będolino, Sośnica, Otrzep, Świerczyna	85 895,65 zł	31 232,51 zł	117 128,16 zł
Linia nr 2: Wierzchowo DK - Nowe Laski przez: Będolino, Żabin osiedle, Żabin, Żeńsko, Garbowo	48 830,15 zł	23 155,20 zł	71 985,35 zł
Linia nr 3: Wierzchowo - Wierzchowo przez: PKS Bonin, Osiek Drawski, Żabinek, Radomyśl, Żabin, Żabin osiedle	59 433,21 zł	26 655,96 zł	86 089,17 zł
Linia nr 4: Wierzchowo DK - Wierzchowo DK przez: Będolino, Osiek Drawski, Żabinek osiedle, Żeńsko, Garbowo, Nowe Laski	31 640,40 zł	14 879,37 zł	46 519,77 zł
Razem	225 799,41 zł	95 923,04 zł	321 722,45 zł

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 53, od str. 224 do str. 255, od str. 263 do str. 343 oraz str. 384)

Dochody uzyskane przy realizacji zadania

Zgodnie z zapisami umowy o dopłatę, uzyskane w trakcie realizacji zadania dochody (w tym odsetki i kary umowne), które nie zostały wykorzystane na realizację zadania, powinny zostać zwrócone na rachunek bankowy Wojewody. Mając na uwadze powyższe zwrócono się do Jednostki z pytaniem, czy w 2022 r. uzyskano takie środki. Jednostka przedłożyła wyjaśnienie, z którego wynika, że „Gmina nie uzyskała innych dodatkowych dochodów w ramach realizowanego zadania, nie uzyskała również odsetek od środków otrzymanych z FRPA w 2022 r.”.

(dowód: akta kontroli od str. 37 do str. 46 oraz od str. 86 do str. 99)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 1.4 Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Niekompletne zapisy w treści umowy zawartej z operatorem pod względem zgodności z art. 25 ustawy o PTZ

Analiza umowy zawartej z Operatorem (wraz z Aneksami nr 1 i porozumieniem do umowy) wykazała, że jej zapisy nie spełniają wszystkich wymogów określonych w art. 25 ust. 3 ustawy o PTZ w zakresie:

- pkt 4 (warunków podnoszenia jakości usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego),
- pkt 6 (warunków zmiany opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie Prawo przewozowe, za usługę świadczoną w zakresie publicznego transportu zbiorowego, jeżeli stroną umowy, której przysługują wpływy z tych opłat, jest Operator),

- pkt 8 (ewentualnych odszkodowań wynikających z realizacji usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego).

(dowód: akta kontroli od str. 100 do str. 143)

W związku z brakiem zapisów dot. pkt 6 Wójt Gminy wyjaśnił, że „*Warunki zmian cennika określone są w paragrafie 3 umowy. Zgodnie z punktem 13 operator może stosować cennik tylko i wyłącznie po uzgodnieniu do z Organizatorem*”.

(dowód: akta kontroli od str. 47 do str. 53)

Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień należy zauważyć, że jak wynika z §3 ust. 1 pkt 13 umowy Operator zobowiązuje się do stosowania obowiązującego cennika usług, uzgodnionego z Organizatorem według załącznika nr 4. Powyższy zapis nie zawiera natomiast stwierdzenia, jakie warunki powinny zostać spełnione w celu dokonania zmiany opłat. Zawarto w nim jedynie ustalenie, z którego wynika, że Operator zobowiązuje się do stosowania cennika, który został określony w załączniku do umowy. Nie wskazano natomiast na warunki, jakie należy spełnić w celu zmiany cen, za wykonywane usługi w ramach zawartej umowy.

(dowód: akta kontroli od str. 86 do str. 99)

Podkreślenia wymaga fakt, że w ustawie o PTZ wskazuje się jakie zapisy powinny się w szczególności znaleźć w umowie zawartej z Operatorem. Jednostka zobowiązana była zatem uwzględnić również pkt 4, 6 i 8 w jej treści.

(dowód: akta kontroli od str. 100 do str. 143)

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie art. 25 ust. 3 pkt 6 było przekonanie Jednostki, że zapisy ujęte w umowie zawartej z Operatorem spełniają wymogi określone w ustawie o PTZ. Brak uregulowań w zakresie udzielania ewentualnych odszkodowań dla osób korzystających z usług, zasad obowiązujących przewoźnika przy zmianie opłat, a także warunków podnoszenia jakości realizowanych usług mógł mieć negatywny wpływ na zabezpieczenie interesów osób korzystających z przewozów oraz ich bezpieczeństwo.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Brak korekty noty księgowej dot. niewykorzystanych środków z dopłaty

Kontrolujący ustalili, że z not wystawionych przez Operatora wynika, że cena usług zrealizowanych przez przewoźnika w 2022 r. wyniosła ogółem 326 433,70 zł. Mając na uwadze, że Gmina dokonała zwrotu środków z dopłaty w kwocie 4 711,25 zł stwierdzono, że rzeczywista cena usługi wyniosła ogółem 321 722,45 zł. W związku z powyższym stwierdzono, że Jednostka nie dysponuje korektą noty księgowej na kwotę 4 711,25 zł, tj. w zakresie niewykorzystanych środków z dopłaty.

Mając na uwadze stwierdzony stan faktyczny Wójt Gminy Wierzchowo wyjaśnił, że „*Gmina nie dysponuje notą korygującą, ponieważ nie została ona wystawiona przez operatora*”.

Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe, które potwierdzają dokonanie operacji gospodarczych. W sytuacji niewykorzystania przez Organizatora środków z dopłaty w kwocie 4 711,25 zł Operator zobowiązany był do dokonania korekty wystawionych przez siebie not księgowych, tak aby kwota rzeczywiście poniesionych wydatków przez Gminę była zgodna ze stanem faktycznym. Podkreślenia wymaga również, że Jednostka powinna dokonać księgowania wydatków na zadanie na podstawie not księgowych, których kwota ogółem będzie odzwierciedlała kwotę rzeczywiście pokrytego deficytu.

Zgodnie z wyjaśnieniem przedłożonym przez Gminę, przyczyną stwierdzonego uchybienia było niewystawienie korekty noty księgowej przez Operatora.

Powyższe skutkuje tym, że kwota ogółem not księgowych dokumentuje zawyżoną o 4 711,25 zł kwotę wydatków poniesionych na zadanie.

<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oświadczenie Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 17 kwietnia 2023 r. 2. Wyjaśnienia Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 26 kwietnia 2023 r. 3. Wyjaśnienia Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 27 kwietnia 2023 r. 4. Wyjaśnienia Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 10 maja 2023 r.
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p>Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2022 r. ocenia się pozytywnie z nieprawidłowością.</p>
<p>Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania</p>	<p>Po ogłoszeniu w 2021 r. przez Wojewodę Zachodniopomorskiego naboru wniosków o objęcie dopłatą w ramach Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na 2022 r., Gmina Wierzchowo złożyła wniosek o objęcie dopłatą na utworzenie połączeń autobusowych na terenie Gminy.</p> <p>Umowa podpisana z Wojewodą stworzyła możliwość uruchomienia kursów na 4 liniach komunikacyjnych. Uruchomione dzięki środkom z dopłaty nowe połączenia komunikacyjne pozwoliły usprawnić przemieszczanie się społeczności lokalnej po terenie Gminy. Dofinansowanie z Funduszu dało mieszkańcom Gminy Wierzchowo możliwość dopasowania połączeń komunikacyjnych do ich potrzeb m.in. w zakresie dostępu do pracy, ośrodków zdrowia, urzędów, przedszkola.</p> <p>Przedstawiona przez Gminę Wierzchowo dokumentacja z realizacji zadania, dofinansowanego ze środków Funduszu, wykazała, że cel zadania został zrealizowany.</p> <p>Ocena pozytywna z nieprawidłowością wynika z niekompletnych zapisów w treści umowy zawartej przez Gminę z Operatorem, pod względem zgodności z art. 25 ustawy o PTZ.</p>

Wpis do książki kontroli	Nr 1
Zalecenia	<p>W przypadku realizacji tego rodzaju zadań w przyszłości zalecam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W umowie z operatorem zawierać wszystkie zapisy określone w art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. 2. Weryfikować czy suma not księgowych wystawionych przez Operatora odzwierciedla rzeczywistą kwotę wydatków poniesionych w związku z realizowanym zadaniem.
Pouczenia	<ul style="list-style-type: none"> - O sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ	<p style="text-align: center;">z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>